

1. Indikátory hodnotící rozpočtové hospodaření:

Rozpočtové saldo (RS): Ukazatel hodnotí rovnováhu municipalitních financí. Hodnota ukazatele je vyjádřena v procentech. Může nabývat kladných i záporných hodnot. V případě že hodnota RS je větší než nula jedná se o přebytek rozpočtu, v případě nulové hodnoty RS hospodaří obec vyrovnaně a v případě záporné hodnoty RS vykazuje obec deficitní hospodaření. Deficit může být kryt úvěrem či uspořenými finančními prostředky minulých let.

Hodnotící škála: *RS ≥ 0 – Rozpočtové hospodaření v daném roce lze považovat za vyhovující.*

RS < 0 a výše deficitu je nižší než zůstatky na bankovních účtech municipality (krátkodobý finanční majetek) – Rozpočtové hospodaření v daném roce lze považovat za uspokojivé, doporučena je větší ostražitost při sestavování rozpočtu a hospodaření v příštích letech. RS < 0 a výše deficitu je vyšší než součet zůstatků na bankovních účtech a dlouhodobé termínované vklady municipality (krátkodobý finanční majetek + syntetický účet 068) – Rozpočtové hospodaření v daném roce lze považovat za neuspokojivé. Nastalou situaci je nutné řešit úvěrem. Je nezbytné věnovat velkou pozornost přiměřenosti zadlužení obce.

Podíl salda běžného rozpočtu na běžných příjmech (SBR): Ukazatel hodnotí základní předpoklad dlouhodobého úspěšného hospodaření obcí. Hodnota ukazatele je vyjádřena v procentech. Může nabývat kladných i záporných hodnot. V případě že hodnota SBR je větší než nula, jedná se o přebytek na běžném účtu. V případě nulové hodnoty SBR hospodaří obec na běžném účtu vyrovnaně a v případě záporné hodnoty SBR se jedná o hospodaření deficitní.

Hodnotící škála: *SBR ≥ 25 – Rozpočtové hospodaření v daném roce lze považovat za vyhovující. Běžné výdaje v daném roce jsou kryty běžnými příjmy, a to s přiměřenou rezervou.*

25 > SBR ≥ 0 – Rozpočtové hospodaření v daném roce lze považovat za uspokojivé, doporučena je větší ostražitost v příštích letech v oblasti případného dalšího růstu běžných výdajů (například v souvislosti se zajištěním budoucího provozu nových investičních akcí či úvěrování těchto investic).

SBR < 0 – Rozpočtové hospodaření v daném roce lze považovat za neuspokojivé, je nutné situaci urychleně řešit hledáním úspor v oblasti běžných výdajů.

Podíl finančních zůstatků na účtech a pokladně k běžným výdajům (BUKBV): Ukazatel vyjadřuje, jak dlouho je municipalita schopna financovat své běžné výdaje svými úsporami z minulých let (krátkodobým finančním majetkem a dlouhodobými terminovanými vklady). Hodnota ukazatele je vyjádřena v měsících.

Hodnotící škála: *BUKBV $\geq$ 4 měsíce – Municipalita je schopna za předpokladu*

vyrovnaného hospodaření sanovat i dlouhodobější výpadek příjmů do svého rozpočtu, aniž by musela činit restriktivní opatření v rámci svých běžných výdajů.

4 měsíce > BUKBV $\geq$ 1 měsíc – Municipalita je schopna za předpokladu vyrovnaného hospodaření sanovat pouze krátkodobý výpadek příjmů do svého rozpočtu, aniž by musela činit restriktivní opatření v rámci svých běžných výdajů.

BUKBV < 1 měsíc – Municipalita není schopna za předpokladu vyrovnaného hospodaření sanovat jakýkoliv výpadek příjmů do svého rozpočtu, aniž by musela činit restriktivní opatření v rámci svých běžných výdajů.

Podíl finančních zůstatků na účtech a pokladně k běžným příjmům (BUKBP): Ukazatel vyjadřuje, jakou část běžných ročních příjmů je municipalita pokryt svými úsporami (krátkodobým finančním majetkem a dlouhodobými termínovanými vklady). Hodnota ukazatele je vyjádřena v procentech.

Hodnotící škála: *BUKBP $\geq$ 30 – Municipalita je sanovat i dlouhodobější výpadek příjmů do svého rozpočtu svými úsporami.*

30 > BUKBP $\geq$ 8 – Municipalita je schopna sanovat pouze krátkodobý výpadek příjmů do svého rozpočtu svými úsporami.

BUKBP < 8 – Municipalita není schopna sanovat jakýkoliv výpadek příjmů do svého rozpočtu svými úsporami.

Celkové konsolidované výdaje na běžných příjmech (KVBP): Ukazatel vypovídá o míře závislosti municipality na kapitálových příjmech a investičních transferech. Ukazatel může nabývat kladných hodnot, přičemž čím více přesáhne daný ukazatel hodnotu jedna, tím větší je míra závislosti municipality na poskytovaných investičních dotacích či kapitálových výnosech.

Hodnotící škála: *KVBP $\leq$ 1 – Municipalita není závislá na investičních transferech a kapitálových příjmech.*

1,2 > KVBP ≥ 1 - Municipalita je mírně závislá na investičních transferech a kapitálových příjmech.

KVBP > 1,2 – Municipalita je výrazně závislá na investičních transferech a kapitálových příjmech. Pokud tato skutečnost není způsobena realizací významné investiční akce financované prostřednictvím investičních transferů, představuje tato skutečnost významné riziko pro dlouhodobé stabilní financování municipality (výpadek kapitálových příjmů, apod.)

Přijaté transfery na kapitálových výdajích (TRKV): Ukazatel vyjadřuje, jakou část kapitálových výdajů municipalita hradí prostřednictvím přijatých transferů. Hodnota ukazatele je vyjádřena v procentech. Ukazatel může nabývat kladných hodnot, přičemž čím nižší je jeho hodnota, tím větší část kapitálových výdajů je schopna municipalita uhradit vlastními příjmy.

Hodnotící škála: TRKV ≤ 40 – Municipalita je mírně závislá v případě realizovaných investic na přijatých transferech.

80 > KVBP ≥ 40 - Municipalita je středně závislá v případě realizovaných investic na přijatých transferech.

TRKV ≥ 80 – Municipalita je vysoce závislá v případě realizovaných investic na přijatých transferech.

Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech (VPCP): Ukazatel vypovídá o finanční soběstačnosti obce a její nezávislosti na transferových příjmech. VPCP vyjadřuje, jakou část příjmů pokrývá municipalita vlastními příjmy. Ukazatel může nabývat kladných hodnot a je vyjádřen v procentech. Čím větší je hodnota tohoto indikátoru, tím je obec více finančně soběstačná.

Hodnotící škála: VPCP ≥ 90 – Municipalita je vysoce nezávislá na transferových příjmech.

90 > VPCP ≥ 80 - Municipalita je mírně závislá na transferových příjmech.

VPCP < 80 – Municipalita je výrazně závislá na transferových příjmech. Za předpokladu, že obec nerealizuje přebytkové hospodaření či z transferů nerealizuje investiční akci, lze tuto skutečnost považovat z hlediska dlouhodobé finanční stability obce za rizikovou záležitost.

2. Indikátory hodnotící zadluženost municipality:

Podíl celkového dluhu na saldu běžného rozpočtu (CDSBR): Ukazatel vyjadřuje, za kolik měsíců je obec schopna při dané úrovni salda běžného rozpočtu své dluhy splatit z tohoto salda. Hodnota ukazatele je vyjádřena v měsících. Ukazatel vypovídá o vlastní aktivitě a

přístupu municipality k plánování svých závazků a jejich možnému splácení. I když municipalita nemůže ovlivnit podstatnou část svých běžných příjmů i běžných výdajů, musí brát jejich výši v úvahu při rozhodování o dalším zatížení municipalitního rozpočtu v případě zadlužení municipality, musí brát ohled na fakt, zda a v jakém časovém horizontu je municipalita schopna splatit své dluhy.

Hodnotící škála: $CDSBR \leq 36$ – Municipalita je schopna splatit své závazky v poměrně krátké době. Zadlužení nepředstavuje pro dlouhodobou finanční stabilitu obce jakékoliv ohrožení za předpokladu, že se municipalita nebude dále zadlužovat.

$72 \geq CDSBR > 36$ – Municipalita je schopna splatit své závazky ve střednědobém horizontu. Zadlužení nepředstavuje pro dlouhodobou finanční stabilitu obce zásadnější riziko, avšak se nedoporučuje další zadlužování a je nezbytné věnovat zvýšenou pozornost vývoji běžných výdajů na chod obce.

$CDSBR > 72$ – Municipalita je schopna splatit své závazky pouze v dlouhém období. Z hlediska dlouhodobé finanční stability výše tohoto zadlužení představuje poměrně vysoké riziko. Za předpokladu neexistence úspor z minulých let by obec neměla využívat další krátkodobé ani dlouhodobé úvěrové finanční prostředky a pečlivě zvažovat výši plánovaných výdajů v dalších letech.

Podíl dluhové služby a dluhové kapacity (DSSBR): Ukazatel vyjadřuje, jak je municipalita schopna hradit své závazky ze salda běžného rozpočtu. Ukazatel vypovídá o tom, zda a jak dokáže obec zajistit prostředky na úhradu pravidelných splátek svých úvěrů různého typu. Hodnota ukazatele je vyjádřena v procentech.

Hodnotící škála: $DSSBR \leq 40$ – Municipalita je schopna zajistit platbu pravidelných splátek svých závazků ze svých běžných příjmů, přičemž je schopna část těchto příjmů využít i pro své investiční aktivity. Zadlužení municipality a její dluhová služba nepředstavuje pro dlouhodobou finanční stabilitu obce jakékoliv ohrožení.

$80 \geq DSSBR > 40$ – Municipalita je schopna zajistit platbu pravidelných splátek svých závazků ze svých běžných příjmů, přičemž je schopna část těchto příjmů využít i pro své investiční aktivity. Vzhledem k výši splátek však může zadlužení municipality a její dluhová služba představovat pro dlouhodobou finanční stabilitu obce určité riziko za předpokladu neočekávaného poklesu běžných příjmů či nárůstu běžných výdajů.

$DSSBR > 80$ – Municipalita je schopna zajistit platbu pravidelných splátek svých závazků jen za cenu své minimální investiční aktivity. Z hlediska dlouhodobé finanční stability výše zadlužení municipality

ředstavuje poměrně vysoké riziko. Za předpokladu neexistence úspor z minulých let se může municipalita dostat do problémů se splácením svých závazků (např. za předpokladu neočekávaného poklesu běžných příjmů)

Podíl placených úroků a dluhové kapacity (PUSBR): Ukazatel vyjadřuje, jak je municipalita schopna hradit úrokové náklady ze svého provozního salda. Jedná se o doplňkový ukazatel k ukazateli DSSBR. Hodnota ukazatele vyjádřena v procentech.

Hodnotící škála: *PUSBR ≤ 4 – Municipalita je schopna zajistit platbu pravidelných splátek i úroků svých závazků ze svých běžných příjmů, přičemž je schopna část těchto příjmů využít i pro své investiční aktivity. Zadlužení municipality a její dluhová služba nepředstavuje pro dlouhodobou finanční stabilitu obce jakékoliv ohrožení.*

8 ≥ PUSBR > 4 – Municipalita je schopna zajistit platbu pravidelných splátek i úroků svých závazků ze svých běžných příjmů, přičemž je schopna část těchto příjmů využít i pro své investiční aktivity. Vzhledem k výši splátek však může zadlužení municipality a její dluhová služba představovat pro dlouhodobou finanční stabilitu obce určité riziko za předpokladu neočekávaného poklesu běžných příjmů či nárůstu běžných výdajů.

PUSBR > 8 – Municipalita je schopna zajistit platbu pravidelných splátek i úroků svých závazků jen za cenu své minimální investiční aktivity. Z hlediska dlouhodobé finanční stability výše zadlužení municipality představuje poměrně vysoké riziko. Za předpokladu neexistence úspor z minulých let se může municipalita dostat do problémů se splácením svých závazků (např. za předpokladu neočekávaného poklesu běžných příjmů)

Podíl cizích zdrojů a celkových aktiv (CZCA): Ukazatel vyjadřuje míru krytí závazků celkovým majetkem (celkovými aktivy). Jeden ze stěžejních ukazatelů zahrnutých v Monitoringu hospodaření obcí MF ČR (hodnota by neměla v tomto monitoringu přesáhnout 25 %). Hodnota ukazatele je vyjádřena v procentech.

Hodnotící škála: *10 ≥ CZCA ≥ 0 – Nízký podíl cizích zdrojů na celkových aktivech obce. Riziko z pohledu dlouhodobé i krátkodobé finanční stability je minimální.*

25 ≥ CZCA ≥ 10 – Významný podíl cizích zdrojů na celkových aktivech obce. Obec by měla obezřetně přistupovat především ke zvyšování svého dalšího zadlužení.

CZCA > 25 – Vysoký podíl cizích zdrojů na celkových aktivech obce, který může představovat vysoké riziko z hlediska krátkodobé i dlouhodobé finanční stability. Za předpokladu neexistence úspor z minulých let by obec neměla využívat další krátkodobé ani dlouhodobé úvěrové finanční prostředky.

Podíl cizích zdrojů bez dotačních záloh a celkových aktiv (CZCA1): Ukazatel vyjadřuje míru krytí závazků, které v sobě nezahrnují dotační zálohy, celkovým majetkem (celkovými aktivy). Modifikace předcházejícího ukazatele, kdy cizí zdroje jsou očištěny o dotační zálohy, které mohou v rámci cizích zdrojů sehrávat významnou roli (pokud se jedná o dotace na velké investiční akce). Hodnota ukazatele je vyjádřena v procentech.

Hodnotící škála: ***10 ≥ CZCA1 ≥ 0 – Nízký podíl cizích zdrojů na celkových aktivech obce.***

Riziko z pohledu dlouhodobé i krátkodobé finanční stability je minimální.

25 ≥ CZCA1 ≥ 10 – Významný podíl cizích zdrojů na celkových aktivech obce. Obec by měla obezřetně přistupovat především ke zvyšování svého dalšího zadlužení.

CZCA1 > 25 – Vysoký podíl cizích zdrojů na celkových aktivech obce, který může představovat vysoké riziko z hlediska krátkodobé i dlouhodobé finanční stability. Za předpokladu neexistence úspor z minulých let by obec neměla využívat další krátkodobé ani dlouhodobé úvěrové finanční prostředky.

Podíl celkového dluhu na cizích zdrojích (DCZ): Ukazatel vyjadřuje, jakým procentem se na cizích zdrojích podílí celkové zadlužení obce. Jedná se o doplňkový indikátor k ukazateli podílu cizích zdrojů a celkových aktiv (CZCA) a ukazateli podílu cizích zdrojů bez dotačních záloh a celkových aktiv. Je součástí ukazatelů zahrnutých v Monitoringu hospodaření obcí MF ČR. Hodnota ukazatele je vyjádřena v procentech.

Hodnotící škála: V případě tohoto ukazatele platí, že čím je procento (podíl) celkového dluhu na cizích zdrojích nižší, tím je finanční situace municipality lepší.

Dluhová služba (DSC): ukazatel vyjadřuje míru krytí všech plateb představujících splátky dluhu (jistiny) a úroků konsolidovanými příjmy v daném roce. Je součástí ukazatelů zahrnutých v Monitoringu hospodaření obcí MF ČR (hodnota by neměla v tomto monitoringu přesáhnout 30 %). Hodnota ukazatele vyjádřena v procentech.

Hodnotící škála: *DSC ≤ 0,2 – nízký podíl dluhové služby na celkových konsolidovaných příjmech municipality. Riziko z pohledu dlouhodobé i krátkodobé finanční stability je minimální.*

0,3 ≥ DSC > 0,2 významný podíl dluhové služby na celkových konsolidovaných příjmech municipality. Obec by měla obezřetně přistupovat především ke zvyšování svého dalšího zadlužení.

DSC > 0,3 – vysoký podíl dluhové služby na celkových konsolidovaných příjmech obce, který může představovat vysoké riziko z hlediska krátkodobé i dlouhodobé finanční stability. Za předpokladu neexistence významnějších úspor z minulých let by obec neměla využívat další krátkodobé ani dlouhodobé úvěrové finanční prostředky.

Podíl celkového dluhu na běžných příjmech (DBP): Ukazatel vyjadřuje míru krytí celkového dluhu municipality jejími běžnými příjmy v daném roce. Je doplňkovým indikátorem k ukazateli dluhová služba celkem (DSC). Hodnota ukazatele je vyjádřena v procentech.

Hodnotící škála: *DBP ≤ 25 – Nízký podíl celkového dluhu na běžných příjmech municipality. Riziko z pohledu dlouhodobé i krátkodobé finanční stability je minimální.*

40 ≥ DBP > 25 - Významný podíl celkového dluhu na běžných příjmech municipality. Obec by měla obezřetně přistupovat především ke zvyšování svého dalšího zadlužení.

DBP > 40 – Vysoký podíl celkového dluhu na běžných příjmech obce, který může představovat vysoké riziko z hlediska krátkodobé i dlouhodobé finanční stability. Za předpokladu neexistence významnějších úspor z minulých let by obec neměla využívat další krátkodobé ani dlouhodobé úvěrové finanční prostředky.

3. Indikátory hodnotící likviditu municipality:

Celková (běžná) likvidita (CL): Ukazatel vyjadřuje schopnost municipality dostát svým krátkodobým závazkům ze svých likvidních zdrojů. Je součástí ukazatelů zahrnutých v Monitoringu hospodaření obcí MF ČR (hodnota by neměla v tomto monitoringu být nižší než 1). Hodnota ukazatele je vyjádřena v absolutních číslech

Hodnotící škála: *CL ≤ 1 – Velmi nízká celková likvidita obce. Nízká schopnost municipality dostát svým krátkodobým závazkům může představovat vysoké riziko z hlediska krátkodobé i dlouhodobé finanční stability. 5*
≥ CL > 1 Celkovou likviditu obce lze považovat za přiměřenou. Municipality by neměla mít problém plnit své krátkodobé závazky za předpokladu, že nedojde k výraznému nárůstu krátkodobých závazků.
CL > 5 – Municipality je vysoce likvidní, neexistuje tudíž riziko v podobě neschopnosti dostát svým krátkodobým závazkům. Z pohledu dlouhodobé i krátkodobé finanční stability je riziko minimální.

Okamžitá likvidita (OL): Ukazatel vyjadřuje schopnost municipality hradit své krátkodobé závazky s využitím finančního majetku obce (především zůstatků na běžných účtech municipality). Je tedy ve svém pojetí přísnější než ukazatel celkové likvidity (CL). Hodnota ukazatele je vyjádřena v absolutních číslech.

Hodnotící škála: *OL ≤ 1 – Velmi nízká okamžitá likvidita obce. Nízká schopnost municipality dostát svým krátkodobým závazkům s využitím finančního majetku může představovat vysoké riziko z hlediska krátkodobé i dlouhodobé finanční stability.*
1,75 ≥ OL > 1 - Okamžitou likviditu obce lze považovat za přiměřenou. Municipality by neměla mít problém plnit své krátkodobé závazky za předpokladu, že nedojde k výraznému nárůstu krátkodobých závazků.
OL > 1,75 – Municipality je z hlediska okamžité likvidity vysoce likvidní, neexistuje tudíž riziko v podobě neschopnosti dostát svým krátkodobým závazkům. Z pohledu dlouhodobé i krátkodobé finanční stability je riziko minimální.

Finanční zásoba (FZ): Ukazatel vyjadřuje schopnost municipality pokrýt veškeré své závazky ze svého krátkodobého finančního majetku obce (především zůstatků na běžných účtech municipality) a dlouhodobých termínovaných vkladů. Hodnota ukazatele je vyjádřena v absolutních číslech.

Hodnotící škála: *FZ ≤ 0,05 – Velmi nízká finanční zásoba obce. Nízká schopnost municipality dostát svým krátkodobým a dlouhodobým závazkům s využitím krátkodobého finančního majetku může představovat vysoké riziko z hlediska krátkodobé i dlouhodobé finanční stability. 0,5 ≥ FZ > 0,05 – Finanční zásobu obce lze považovat za přiměřenou. Municipality by neměla mít problém plnit své krátkodobé a dlouhodobé závazky za předpokladu, že nedojde k jejich výraznému nárůstu. FZ > 0,5 – Municipality je z hlediska své schopnosti pokrýt celkové své závazky vysoce likvidní, neexistuje tudíž riziko v podobě neschopnosti dostát svým krátkodobým a dlouhodobým závazkům. Z pohledu dlouhodobé i krátkodobé finanční stability je riziko minimální.*